Міністерство освіти та науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Затверджено
Проректор з наукової роботи
та інновацій
Бояр А. О. _____
«23» серпня 2016 р.

Затверджено
Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____
«_____» серпня 2016 р.

ПРАВОВИЙ СУПРОВІД У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Робоча програма
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки доктора філософії
галузі знань 23 Соціальна робота
спеціальності 231 Соціальна робота

Луцьк–2016

Робоча програма навчальної дисципліни «Правовий супровід у соціальній роботі» для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. – 2016 р. – 19 с.

Розробник: Чернета С.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Рецензент:
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри кримінального права та процесу Карпінська Н.В.

Робоча програма навчальної дисципліни
затверджена на засіданні кафедри
соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи,
протокол № 14 від 11 травня 2016 р.

Завідувач кафедри: _____ (Гусак П.М.)

Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією педагогічного інституту,
протокол № 10 від 13 травня 2016 р.

Голова науково-методичної комісії _____ (Антонюк В.З.)

Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету,
протокол № 10 від 15. 06 2016 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науковою радою університету,
протокол № 11 від 16. 06 2016 р.

© Чернета С.Ю., 2016

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 3	23 Соціальна робота	Денна форми навчання
		Вибіркова
Модулів: 2	231 Соціальна робота	Рік підготовки: 1
Змістових модулів: 3		Семестр: 1
		Лекції: 20 год.
Загальна кількість годин: 90		Семінари: 16 год.
		Консультації: 0
Тижневих годин: аудиторних: 2 самостійної роботи: 4	Доктор філософії	Самостійна робота: 54 год.
		Форма контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** навчальної дисципліни "Правовий супровід у соціальній роботі" є засвоєння аспірантами теоретичних засад законодавчого забезпечення соціальної роботи, формування основних умінь і навичок, застосування норм права у практичній діяльності та становлення аспіранта як викладача та соціального працівника, здатного працювати у правовому полі.

1.2. **Завданнями** курсу є: розкриття змісту основних нормативно-правових документів, які забезпечують організацію діяльності соціального працівника та викладача у ВНЗ; аналіз норм правових документів, які регламентують освітню діяльність вцілому та організацію діяльності у соціальній сфері, враховуючи кожного учасника цього процесу, зокрема; розробка на основі типових, документи для організації навчально-виховного процесу вищого навчального закладу та практичної діяльності соціальних працівників..

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні:

знати:

- перелік та зміст основних нормативних документів для соціальної роботи;
- конституційні права та обов'язки громадянина України, працівника соціальної сфери, аспіранта, викладача, управлінця;
- спільні та відмінні риси різних видів нормативних документів стосовно принципів, закономірностей організації соціальної діяльності в Україні;
- прийняті нові нормативні документи в галузі соціальної роботи та стежити за прийняттям змін до чинних документів;
- принципи побудови навчально-виховного процесу у ВНЗ та практичної діяльності соціального працівника у різних сферах на основі норми чинного законодавства;
- основні вимоги до розробки внутрішніх нормативних документів для підготовки аспірантів у ВНЗ та діяльності соціального працівника;

- етапи затвердження та перезатвердження цих документів;

- правові засади професійної діяльності всіх учасників діяльності соціальної сфери;

- особливості відповідальності за порушенням норм правових документів в галузі освіти, соціальної роботи та норм кримінального, адміністративного законодавства.

вміти:

застосовувати нормативні документи у своїй практичній діяльності;

- логічно тлумачити норми права тих документів, які необхідні в соціальній та освітній діяльності;
- вирізняти зі змісту документів вищестоящого органу ті, які мають обов'язковий характер виконання, а які рекомендаційний;
- розробляти на основі типових документів нормативні документи для організації професійної діяльності соціального працівника;
- впроваджувати зміни в законодавстві при розробці посадових інструкцій, положень та ін.;
- будувати свої взаємовідносини з іншими учасниками соціальної сфери відповідно до норм чинного законодавства;
- організовувати просвітню діяльність клієнтів щодо їх правової освіти.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ***Правове регулювання соціальної роботи з різними категоріями клієнтів***

Тема 1.1. Соціальна робота як гарант дотримання прав людини. Конституційні засади соціальної роботи. Поняття соціального захисту населення. Співвідношення понять "соціальна робота" і "соціальний захист". Моделі соціального захисту населення. Соціальний захист в Україні.

Тема 1.2. Правове регулювання соціальної роботи з особистістю. Аналіз стану законодавства України у сфері соціальної роботи. Відображення в нормативно-правових актах політики держави щодо соціальної підтримки та захисту особистості. Законодавче забезпечення діяльності соціального працівника щодо здійснення соціально–правового захисту особистості.

Тема 1.3. Правове регулювання соціальної роботи з різними клієнтами. Визначення правового статусу соціально незахищених груп населення. Соціальні гарантії ВІЛ–інфікованих та хворих на СНІД осіб. Майнові та житлові права громадян України. Правові гарантії соціального захисту жінок. Правові норми охорони здоров'я материнства. Основні пільги для жінок. Законодавство щодо регулювання зайнятості жінок. Особливості діяльності соціального працівника щодо захисту прав та інтересів дітей–сиріт. Соціальний захист і державна допомога особам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Забезпечення прав на матеріальну допомогу, медичне та соціально–побутове обслуговування, навчання, працю, дозвілля осіб з обмеженими можливостями. Нормативні документи, що регламентують соціальну роботу з безробітними

Змістовий модуль 2. ***2. Правовий супровід роботи соціального працівника в закладах освіти***

Тема 2.1. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального працівника в дошкільних навчальних закладах. Нормативні документи, які регламентують діяльність соціального працівника в дошкільних закладах. Посадові обов'язки соціального працівника дошкільного закладу. Особливості правового супроводу дітей дошкільного закладу.

Тема 2.2. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального працівника в загальноосвітніх навчальних закладах. Правове забезпечення діяльності соціального працівника в загальноосвітніх закладах різного типу. Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу. Посадові обов'язки соціального працівника в загальноосвітнього закладу. Особливості супроводу учнів.

Змістовий модуль 3. ***Законодавче забезпечення діяльності учасників навчально-виховного процесу у ВНЗ.***

Тема 3.1. Законодавче регулювання системи вищої освіти в Україні. Національне законодавство про вищу освіту. Законодавча база державної політики у галузі освіти. Право громадян на освіту. Основні принципи освіти.

Структура та зміст Закону України «Про освіту». Основні принципи вищої освіти. Право громадян на здобуття вищої освіти. Закон України «Про вищу освіту» та Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» як основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність системи вищої освіти. Міжнародні документи у сфері вищої освіти. Болонська декларація "Про європейський простір у сфері вищої освіти" як правова основа процесу інтеграції України в європейський освітній простір.

Тема 3.2. Управління у сфері вищої освіти. Система вищої освіти. Органи управління у галузі вищої освіти. Рівні акредитації вищих навчальних закладів. Типи вищих навчальних закладів. Національний вищий навчальний заклад. Правовий статус вищого навчального закладу. Особливості правового статусу приватного ВНЗ. Установчі документи навчального закладу. Державна реєстрація та державне регулювання діяльності ВНЗ. Принципи управління вищим навчальним закладом. Створення, реорганізація та ліквідація вищого навчального закладу.

Тема 3.3. Учасники навчально-виховного процесу. Правовий статус учасників навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Педагогічні і науково-педагогічні працівники. Права та обов'язки педагогічних і науково-педагогічних працівників. Регулювання робочого часу та оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації та стажування. Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах. Права та обов'язки осіб, що навчаються у вищих навчальних закладах. Стипендіальне забезпечення студентів. Соціальні стипендії.

Тема 3.4. Керівництво вищими навчальними закладами. Керівник вищого навчального закладу. Колегіальні органи управління у вищому навчальному закладі. Вчена рада. Робочі та дорадчі колегіальні органи. Органи громадського самоврядування у вищих навчальних закладах. Студентське самоврядування у системі вищої освіти. Функції студентського самоврядування у вищому навчальному закладі.

Тема 3.5. Правове регулювати трудової діяльності учасників навчально-виховного процесу. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Трудові угоди та контракти з працівниками закладу. Посадові обов'язки і виробнича дисципліна. Правове регулювання соціального захисту та соціальної допомоги учасникам навчально-виховного процесу в закладах освіти. Види і процедури юридичної відповідальності.

Тема 3.6. Підготовка наукових та науково-педагогічних працівників. Основні форми підготовки наукових та науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації: аспірантура і докторантура. Поняття наукового ступеня та вченого звання. Присудження наукових ступенів та вчених звань. Спеціалізовані вчені ради. Експертні ради. Порядок нострифікації дипломів. Реформування аспірантури та докторантури в Україні. Соціальних захист молодих науковців.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лек.	Сем.	Сам.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Правове регулювання соціальної роботи з різними категоріями клієнтів				
Тема 1.1. Соціальна робота як гарант дотримання прав людини	12	2	1	9
Тема 1.2. Правове регулювання соціальної роботи з особистістю.	10	2	1	7
Тема 1.3. Правове регулювання соціальної роботи з різними клієнтами	4	2	2	
Разом за змістовим модулем 1	26	6	4	16
Змістовий модуль 2. Правовий супровід роботи соціального працівника в закладах освіти				
Тема 2.1. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального працівника в дошкільних навчальних закладах	14	2		12
Тема 2.2. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального працівника в загальноосвітніх навчальних закладах.	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 2	24	4	4	18
Змістовий модуль 3. Законодавче забезпечення діяльності учасників навчально-виховного процесу у ВНЗ				
Тема 3.1. Законодавче регулювання системи вищої освіти в Україні	10	2	2	6
Тема 3.2. Управління у сфері вищої освіти	4	2		2
Тема 3.3. Учасники навчально-виховного процесу	6	2	2	2
Тема 3.4. Керівництво вищими навчальними закладами.	6		2	4
Тема 3.5. Правове регулювати трудової діяльності учасників навчально-виховного процесу	8	2	2	4
Тема 3.6. Підготовка наукових та науково-педагогічних працівників	6	2	2	2
Разом за змістовим модулем 3	40	10	10	20
Усього годин	90	20	16	54

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	**Соціальна робота як гарант дотримання прав людини.** **1.** Основні законодавчі акти, що захищають права та інтереси всіх верств населення України. **2.** Законодавче забезпечення права на отримання послуг від соціальних служб. **3.** Законодавче та нормативне забезпечення права на охорону здоров'я та одержання соціальної допомоги громадянами України. **4.** Законодавче забезпечення прав людини на освіту. **5.** Законодавче забезпечення житлових та майнових прав.	1
2	**Правове регулювання соціальної роботи з особистістю.** **1.** Аналіз стану законодавства України у сфері соціальної роботи. **2.** Відображення в нормативно-правових актах політики держави щодо соціальної підтримки та захисту особистості. **3.** Законодавче забезпечення діяльності соціального працівника щодо здійснення соціально–правового захисту особистості..	1
3	**Правове регулювання соціальної роботи з різними клієнтами.** 1. Визначення правового статусу соціально незахищених груп населення. 2. Соціальні гарантії ВІЛ–інфікованих та хворих на СНІД осіб. 3. Майнові та житлові права громадян України. 4. Правові гарантії соціального захисту жінок. 5. Правові норми охорони здоров'я материнства. 6. Основні пільги для жінок.	2
4	**Законодавче регулювання системи вищої освіти в Україні** 1. Право на освіту. 2. Основні принципи освіти 3. Національне законодавство про вищу освіту. 4. Міжнародні документи у сфері вищої освіти. **5.** Структура вищої освіти	2
5	**Управління у сфері вищої освіти** **1.** Система вищої освіти. **2.** Рівні акредитації вищих навчальних закладів.	2

	3. Типи вищих навчальних закладів. **4.** Правовий статус вищого навчального закладу. **5.** Створення, реорганізація та ліквідація вищого навчального закладу.	
6	**Учасники навчально-виховного процесу** **1.** Правовий статус учасників навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. **2.** Права та обов'язки педагогічних і науково-педагогічних працівників. **3.** Робочий час та оплата праці педагогічних та науково-педагогічних працівників **4.** Права та обов'язки осіб, що навчаються у вищих навчальних закладах. **5.** Стипендіальне забезпечення студентів.	2
7	**Керівництво вищими навчальними закладами** **1.** Керівник вищого навчального закладу. **2.** Колегіальні органи управління у вищому навчальному закладі. **3.** Вчена рада. **4.** Органи громадського самоврядування у вищих навчальних закладах. **5.** Студентське самоврядування та його функції	2
8	**Правове регулювати трудової діяльності учасників навчально-виховного процесу** 1. Внутрішній трудовий розпорядок. 2. Трудові угоди та контракти з працівниками закладу. 3. Посадові обов'язки і виробнича дисципліна. 4. Соціальний захист та соціальна допомога учасникам навчально-виховного процесу в закладах освіти. 5. Види і механізм юридичної відповідальності.	2
9	**Підготовка наукових та науково-педагогічних працівників** 1. Основні форми підготовки наукових та науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації: аспірантура і докторантура. 2. Поняття наукового ступеня та вченого звання та їх присудження. 3. Спеціалізовані вчені ради. **4.** Соціальних захист молодих науковців.	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	Статус Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	14
2	Галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	10
3	Характеристика договору про надання освітніх послуг	6
4	Ліцензування освітньої діяльності	6
5	Акредитація освітньої програми	6
6	Реформування аспірантури та докторантури в Україні.	6
7	Правовий статус учасників навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах	6
	Разом	54

7. Методи та засоби навчання

Методи навчання: інформаційно-рецептивний; ситуативного дослідження; емпіричного, компаративного, SWOT, прогностичного та інших видів аналізу; ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного підходу.

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Питання для самоконтролю

1. Основні міжнародно-правові акти в сфері соціальної роботи.
2. Види держаної допомоги сім'ям з дітьми.
3. Допомога по вагітності та пологах (категорії жінок, які мають право на допомогу, розмір та порядок її призначення.)
4. Компенсації і гарантії працівникам при втраті роботи.
5. Соціальна робота з сім'ями, які опинились в складних життєвих обставинах.
6. Заходи з попередження насильства в сім'ї.
7. Види насильства в сім'ї. Яким законом встановлено заходи з попередження насильства в сім'ї.
8. Порядок надання і строки призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.
9. Правові основи утворення прийомної сім'ї.

10.Основні положення Закону України «Про соціальні послуги» (види, суб'єкти, форми соціальних послуг).

11.Установи на які покладається здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї та їх основні повноваження.

12.Права дитини та нормативні акти в яких вони закріплюється.

13.Порядок позбавлення батьківських прав.

14.Правові наслідки позбавлення батьківських прав. В яких випадках поновлення батьківських прав неможливо.

15.Права дитини відповідно до Конвенції про права дитини.

16.Види матеріального забезпечення та соціальні послуги, які надаються безробітним.

17.Порядок передачі дітей, які є громадянами України на усиновлення громадянам України.

18.Порядок передачі дітей, які є громадянами України на усиновлення іноземним громадянам.

19.Здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей.

20.Встановлення опіки і піклування над неповнолітніми дітьми. (Визначить різницю між опікую і піклуванням).

21.Назвіть осіб, які можуть бути усиновлювачами дитини і які не можуть бути усиновлювачами дитини.

22.Поняття усиновлення та правові наслідки усиновлення дитини.

23.Особи, які мають переважне право на усиновлення дитини. Право на таємницю усиновлення.

24.Випадки позбавлення батьківських прав. Поновлення батьківських прав.

25.Заклади для дітей-сиріт і дітей позбавлених батьківського піклування.

26.Положення про дитячі будинки та школи-інтернати.

27.Положення про дитячий будинок сімейного типу.

28.Положення про дитячий будинок-інтернат. (Порядок перебування вихованців в будинку-інтернаті).

29.Притулки для неповнолітніх (Основні завдання притулку, категорії дітей, які приймаються до будинку).

30.Будинок дитини (мета створення, правила виховання та утримання дітей).

31.Встановлення груп інвалідності та терміни переогляду інвалідів.

32.Повноваження медико-соціальних експертних комісій.

33.Індивідуальна програма реабілітації інвалідів.

34.Види реабілітаційних заходів щодо інвалідів та дітей-інвалідів.

35.Порядок отримання інвалідами та дітьми-інвалідами реабілітаційних послуг.

36.Організація робочих місць та працевлаштування інвалідів .

37.Проведення професійної підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки інвалідів.

38.Професійна реабілітація інвалідів відповідно до чинного законодавства.

39.Забезпечення безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення.

40.Установи для постійного або тимчасового перебування інвалідів.

41.Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів. Заходи реабілітації, які провадяться в центрі.

42.Центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.

43.Матеріальне забезпечення інвалідів .

44.Центр соціально-психологічної адаптації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.

45.Заходи з попередження бездомності і безпритульності.

46.Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам. (Розміри допомоги. Надбавки на догляд за інвалідами з дитинства та дітьми-інвалідами.)

47.Заклади соціального захисту для бездомних громадян.

48.Інвалідність в наслідок трудового каліцтва або професійного захворювання.

49.Розміри пенсії по інвалідності. Надбавки до пенсії по інвалідності.

50.Розміри державної соціальної допомоги та надбавки на огляд особам, які не мають право на пенсію.

51.Пенсія за віком.

52.Спеціальні будинки-інтернати для престарілих.

53.Будинки-інтернати для громадян похилого віку.

54.Види соціальних послуг, які надаються особам похилого віку відповідно до Типового положення про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.

55.Дайте визначення:

- складні життєві обставини.
- державне соціальне страхування.
- державні соціальні стандарти.
- прожитковий мінімум.

56.Визначення «безробітні» згідно з Законом України «Про зайнятість населення». Які громадяни не можуть бути визнані безробітними?

57.Основні положення Загальної Декларації прав людини та міжнародної Декларації етичних принципів соціальної роботи.

58.Центр соціальної адаптації осіб звільнених з місць позбавлення волі.

59.Заходи соціального патронажу осіб звільнених з місць позбавлення волі.

60. Право на освіту. Основні принципи освіти

61. Правовий статус вищого навчального закладу

62. Права та обов'язки Національного вищого навчального закладу

64. Структура вищого навчального закладу

65. Рівні та ступені вищої освіти

66. Ступені вищої освіти

67. Атестація здобувачів вищої освіти

68. Документи про вищу освіту (наукові ступені)
69. Єдина державна електронна база з питань освіти
70. Державний стандарт вищої освіти
71. Державні органи, до сфери управління яких належать вищі навчальні заклади
72. Вчена рада: правовий статус, функції, повноваження.
73. Керівник факультету, навчально-наукового інституту, кафедри
74. Повноваження засновника (засновників) вищого навчального закладу
75. Трудові угоди та контракти з працівниками закладу
76. Правовий статус Українського центру оцінювання якості освіти
77. Працевлаштування випускників вищих навчальних закладів
78. Статус Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
79. Галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
80. Характеристика договору про надання освітніх послуг
81. Ліцензування освітньої діяльності
82. Акредитація освітньої програми
83. Реформування аспірантури та докторантури в Україні.
84. Правовий статус учасників навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах
85. Доступ до вищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах
86. План дій ЄС з вдосконалення вищої освіти
87. Програма Жана Моне (JEAN MONNET PROGRAMME)
88. Програма Еразмус Мундус
89. Програма Темпус

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, письмові роботи, контрольні роботи, самостійні роботи, комп'ютерне тестування.

10. Розподіл балів та критерії оцінювання

Оцінювання знань і умінь аспірантів здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Максимальна кількість балів, яку аспірант може отримати протягом усього вивчення курсу, становить 100. З них:

- 40 балів за поточне оцінювання (модуль 1);
- 60 балів за підсумкову модульну контрольну роботу (МКР) (модуль 2).

<u>Поточне оцінювання.</u>

Бали поточного оцінювання аспіранти набирають протягом семінарських занять. За виступ на семінарі аспірант може отримати до 5 балів. Доповнення, зауваження та поправки виступів оцінюються за трьохбальною шкалою. Питання до виступаючих та викладача оцінюються у максимум 1 бал. Мінімальний крок оцінювання – 0,5 бала.

Підсумкове оцінювання.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі комп'ютерного тестування за шкалою від 0 до 60 балів (30 питань, кожне з яких оцінюється у 2 бали).

Поточний контроль (max = 40 балів)								**Модульний контроль (max = 60 балів)**			**Загальна кількість балів**
Модуль 1								**Модуль 2**			
Змістовий модуль 1			**Змістовий модуль 2**	**Змістовий модуль 3**				**МКР 1**	**МКР 2**	**МКР 3**	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т5	Т6	Т7	Т8	15	30	15	
4	4	4	5	6	5	6	6				

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECTS**	**Оцінка за національною шкалою**
90 – 100	A	«Зараховано»
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 – 66	E	
1 – 59	FX	«Незараховано»

11. Список джерел

Основна література

1. Конституція України : прийнята 28 червня 1996 р., із змінами від 08.12.2004. // Відомості Верховної Ради. – 2005. – №2. – 44 с.
2. Державна національна програма «Освіта. Україна XXI століття» // Освіта. – 1993. – № 44 – 46.
3. Загальноєвропейський простір вищої освіти – досягнення цілей / Комюніке Конференції міністрів країн Європи, відповідальних за сферу вищої освіти м.Берген, 19-20 травня 2005р. // Освіта України. – 2005. – 5 липня. – С. 4 – 5.
4. Закон України „Про освіту" : прийнятий 23.03.96, із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

5. Закон України „Про дошкільну освіту” : прийнятий 11.03.01р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015 р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

6. Закон України „Про загальну середню освіту” : прийнятий 13.05.99 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

7. Закон України „Про позашкільну освіту” : прийнятий 22.06.2000 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

8. Закон України „Про професійно-технічну освіту” : прийнятий 11.02.99 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

9. Закон України „Про вищу освіту” : прийнятий 1 липня 2014 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

10. Закон України „Про наукову та науково-технічну діяльність” : прийнятий 13.12.94 р., із змінами та доповненнями станом на 17.05.15р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

11. Закон України „Про охрану праці” : прийнятий 14.10.92 р., із змінами та доповненнями станом на 05.04.2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

12. Закон України „Про авторське та суміжні права” : прийнятий 23.12.93р., із змінами та доповненнями станом на 05.12.12р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

13. Закон України „Про відпустки” : прийнятий 15.04.96 р., із змінами та доповненнями станом на 06.06.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

14. Закон України „Про державну допомогу сім’ям з дітьми” : прийнятий 21.11.1992р., із змінами та доповненнями станом на 01.02.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

15. Закон України "Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю" : прийнятий 21.06.2001р., із змінами та доповненнями станом на 28.12.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

16. Закон України "Про соціальні послуги" : прийнятий 19.06.2003р., із змінами та доповненнями станом на 21.02.2016р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

17. Постанова Кабінету Міністрів „Про впорядкування застосування контрактної форми трудового договору” : прийнята 19.03.93 р., із змінами та доповненнями станом на 27.06.2000р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

18. Постанова Кабінету Міністрів „Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності” : прийнята 12.10.10р. № 939, зі змінами станом

на 05.06.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

19. Постанова Кабінету Міністрів „Порядок надання щорічної основної відпустки тривалістю 56 календарних днів керівникам, педагогічним, науково-педагогічним працівникам освіти та науки" : прийнята 14.04.97 №346, із змінами та доповненнями станом на 14.08.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

20. Постанова Кабінету Міністрів „Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток" : прийнята 19.01.98 №45 [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

21. Постанова Кабінету Міністрів „Перелік закладів та установ освіти і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років" : прийнята 04.11.93 №909, зі змінами станом на 14.08.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

22. Постанова Кабінету Міністрів „Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників" : прийнята 14.06.2000 № 963, зі змінами станом на 14.08.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

23. Постанова Кабінету Міністрів „Про державну реєстрацію авторського права та договорів, які стосуються права автора на твір" : прийнята 27.12.01 №1756, зі змінами станом на 21.09.2011р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

24. Постанова Кабінету Міністрів „Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів та коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" : прийнята 30.08.02 №1298 [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

25. Наказ МОН України „Про затвердження Типового договору про надання освітніх послуг навчальними закладами" : принятий 11.03.02 №183, зі змінами станом на 19.08.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

26. Наказ МОН України „Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників" : прийнятий 06.10.2010р., зі змінами станом на 30.09.2013р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

27. Постанова Кабінету Міністрів „Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" : прийнятий 24.07.13р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

28. Наказ МОН України „ Про затвердження Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації " : прийнятий 24.12.2002р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

29. Наказ МОН України „Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної,

наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів" : прийнятий 07.08.02 № 450 [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

30. Наказ МОН України „Про впорядкування діяльності відокремлених структурних підрозділів ВНЗ" : прийнятий 01.02.2008р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://www.uazakon.com/.

31. Наказ МОН України „Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах" : прийнятий 20.12.02 №732, із змінами станом на 14.06.08р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

32. Наказ МОН України „Про затвердження Примірного статуту вищого навчального закладу" : прийнятий 05.02.03 №60 [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

33. Наказ МОН України „Про затвердження Порядку та умов надання платних послуг бюджетними науковими установами" : прийнятий 01.12.03 №798/657/351 [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

34. Наказ МОН України „Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти" : прийнятий 24.12.03 №847, із змінами та доповненнями станом на 30.12.2011р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

35. Наказ МОН України „Про затвердження Положення про дистанційне навчання" : прийнятий 25.04.2013р. №466, зі змінами станом на 21.08.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua.

36. Наказ Міністерства праці України «Про затвердження Типової форми контракту з працівником» : прийнятий 15.04.1994 № 23 [Електронний ресурс} // Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua

Підручники та посібники:

37. Адміністративне право : навч. посіб. / О. І. Остапенко, З. Р. Кисіль, М. В. Ковалів, Р. В. Кисіль. – Київ : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 536 с.

38. Безпалько О. В. Соціальна робота в громаді : навч. посіб. для ВНЗ / О. В. Безпалько. – Київ : Центр навч. літ., 2005. – 176 с.

39. Валєєв Р.Г. Освітнє право України : навч. посібник / Валєєв Р. Г. – Луганськ : Луганська правова фундація, 2011. – 287с.

40. Вища освіта в Україні : навч. посіб. / В. Г.Кремень, С. М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін. – Київ : Знання, 2005. – 327с.

41. Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання / П. П. Заєць, В. С. Згуровський. – Київ : Форум, 2003. – 1021с.

42. Вища освіта України: ліцензування та акредитація : аналіт. дослідж. / Т. В.Фініков, О. І.Шаров. – Київ : Навч.-метод. Центр „Консорціум із удоскон. Менеджмент-освіти в Україні", 2003. – 68 с.

43. Європейське освітнє право : навч. посібник / О. М. Байталюк, М. В. Ворон. – Київ : Видавничий дім „Плеяда", 2010. – 59 с.

44. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / О. М. Стороженко, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 63с.

45. Нормативно-правові документи з питань вищої освіти / Дудник Т., Іщенко Т., Хоменко М. ; за ред. Болюбаша Я.Я. – Київ, 2004. – 304 с.

46. Орленко В. Формирование права на образование в Украине / Орленко В., Орленко Л. // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2005. – № 3. – С.5-13.

47. Освітнє право : навч. посібник для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.] ; за заг. ред. В. В. Астахова ; Нар.укр.акад. ; Міжнар.фонд „Відродження”. – Харків : Вид-во НУА, 2011. – 144с.

48. Основи освітнього права та правове регулювання діяльності навчальних закладів в Україні : навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 71 с.

49. Основи трудового права для керівника навчального закладу : навч. посіб. / Н. О. Давидова, М. В. Ворон. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 48 с.

50. Права дітей та підлітків: навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 52 с.

51. Правові основи діяльності вищих навчальних закладів : навч. посіб. / О. М. Стороженко, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 50 с.

52. Правові основи управління освітньою діяльністю : навч. посіб. / О. М. Стороженко, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 55с.

53. Приватна вища школа України на шляху інновацій : монографія / за ред. В. П. Андрущенка, Б. І. Корольова. – Харків, 2005. – 229 с.

54. Розвиток сучасної університетської освіти країн Західної Європи : монографія / А. В. Ржевська ; Держ. закл. „Луган.нац.ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. – 356с.

55. Цивільно-правові договори в сфері освіти : навч. посіб. / Н. О. Давидова, М. В. Ворон. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 54 с.

Додаткова:

56. Бабак В. Проблема вдосконалення переліку напрямів підготовки і спеціальностей та світова практика формування програм вищої освіти / Бабак В. // Вища школа. – 2004. – № 5 - 6. – С. 74 - 79.

57. Гетьман Г. Колізії у законодавстві про вищу освіту та шляхи їх подолання / Г. Гетьман, Г.Гончарова // Новий колегіум. – 2005. – № 1- 2. – С. 13 – 19.

58. Дзоз В. Освітня справа як складник гуманітарної політики держави / Дзоз В. // Вища освіта України. –2004. – № 4. – С. 36 – 39.

59. Вишневський О. На шляху реформ: Актуальні питання сучасної української освіти та змісту виховання / Вишневський О. – Дрогобич : Коло, 2005. – 176с.

60. Кафарський В. Проблеми реалізації законодавства у сфері освіти / Кафарський В. // Голос України. – №162. – 2005. – С. 8 – 9.

61. Красняков Є. Законодавство у сфері освіти – галузь самостійна / Красняков Є. // Віче. – 2003. – № 9. – С. 60 – 62.

62. Реформування вищої освіти у процесі демократизації українського суспільства / за ред. Б.А. Головка. – К. : ВПЦ Київський університет, 2004. – 220с.

63. Cherneta S. Poszczególne problemy regulacji prawnych działalności instytucji szkolnictwa wyższego na Ukrainie / Cherneta S. Y. // Knowledge. Education. Low. Managtmtnt. Nauka. Oświata. Prawo.Zarządzanie. – 2015. - № 2 (10). – S. 25-34.

Інтернет-ресурси:

64. http://www.mon.gov. - Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України

65. http://eenu.edu.ua/uk - Східноєвропейський національний університет імені лесі Українки

66. http://www.osvita.com - Єдине освітнє інформаційне вікно України

67. http://www.eu-edu.org - Європейський освітній портал

68. http://www.osvita.org.ua - Освітній портал

69. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws - Законодавство про освіту